

РЕФЕРАТ

Бахматовича Святослава Викторовича

Тема: «Становление режима домината III – IV в. н. э.»

Ключевые слова: ИМПЕРАТОР, ВСАДНИКИ, ПРИНЦИПАТ, СЕНАТ, МАГИСТРАТУРЫ, КРИЗИС III ВЕКА, ТЕТРАРХИЯ, ДОМИНАТ.

Актуальность

Эпоха домината лишь сравнительно недавно стала предметом научного исследования и работы на русском языке по этой теме весьма немногочисленны. При этом в течении долгого времени эпоха домината рассматривалась как время упадка и результат кризисных явлений, обострившихся в конце существования Римской империи. Эта оценка восходит еще к работе Эдварда Гиббона «История упадка и гибели Римской империи». Римская империя, обновленная преобразованиями Диоклетиана и Константина, сумела выйти из поразившего ее кризиса III века, пережила все восстания и потрясения последующего времени и, по крайней мере в восточной ее части, органично перешла в средневековую византийскую эпоху. В переосмыслении до сих пор широко распространенного подхода состоит актуальность работы.

Объектом является Римская политическая система императорского времени I – IV веков, которая рассматривается как набор институтов и отношений, связанных с осуществлением политического курса.

Предметом настоящего исследования является система домината в процессе ее возникновения на протяжении III-IV вв. н.э.

Целью дипломной работы является изучение процесса и причин преобразования системы принципата в систему домината, выделение основных особенностей и специфики домината как системы правления.

Методологической основой работы является использование комплекса методов исторической науки: историко-генетический, историко-сравнительный и историко-системный методы. В своей работе мы опирались также и на традицию и выводы отечественных и зарубежных исследователей.

Основные положения, выносимые на защиту:

- Система принципата, основанная Августом, представляла собой систему компромисса между императором и наиболее влиятельными группами и классами римского общества;

- Император осуществлял власть над значительной частью Римской империи, единолично назначал наместников провинций и командиров легионов, из его администрации исходила инициатива большинства значимых мероприятий в политической, военной, правовой сфере;

- Значение сената в качестве органа политической власти неуклонно снижалось, однако сенаторское сословие оставалось главным источником

кадров для комплектования системы управления римским государством и включало в свои ряды наиболее могущественных и богатых людей империи. Императоры нередко подбирали себе преемников из числа сенаторов. Сенат настаивал также на своем праве утверждать у власти новых императоров

- С осложнением внутри- и внешнеполитической обстановки в ходе кризиса III века система компромисса между императором и сенатом начала разрушаться. Остерегаясь могущества и влияния сенаторов, императоры старались отстранять их от рычагов военной и политической власти, при выборе кадров все в большей степени полагаясь на лично преданных им выходцев из всаднического сословия. При росте значения всадничества пропорционально стало увеличиваться значение армии и расти число попыток военных узурпаций.

- Система домината являлась ответом на кризисные явления III века, потребовавшие значительного пересмотра всей системы управления и структуры самого государства. Мероприятия Диоклетиана и Константина были направлены на глубинную перестройку системы, пересмотр всех её аспектов. Результатом этого пересмотра стало рождение системы домината, закончившей установление нового режима. Режим домината не был закатом империи. Он способствовал её укреплению, сохранению целостности и дальнейшему развитию. Отсутствие успехов в сравнении с периодом принципата вызвано не недостатками системы, а изменившимися внешнеполитическими условиями и усилением внешних угроз.

Структура и объем дипломной работы состоит из введения, трех глав, заключения, списка источников и литературы. Общий объем работы - 73 страница. Из них: список литературы – 3 страницы (53 наименования), реферат на русском, белорусском, английском языках – 6 страниц.

РЕФЕРАТ

Бахматовіча Святаслава Віктаравіча

Тэма: «Станаўленне рэжыму даміната III – IV ст. н. э.»

Ключавыя словы: ІМПЕРАТАР, КОННІКІ, ПРЫНЦЫПАТ, СЕНАТ, МАГІСТРАТУРЫ, КРЫЗІС III СТАГОДДЗЯ, ТЕТРАРХІЯ, ДАМІНАТ.

Актуальнасць

Эпоха даміната толькі параўнальна нядаўна стала прадметам навуковага даследавання і працы на рускай мове па гэтай тэме вельмі нешматлікія. Пры гэтым у плыні доўгага часу эпоха даміната разглядалася як час заняпаду і вынік крызісных з'яў, якія абвастрыліся у канцы існавання Рымскай імперыі. Гэтая ацэнка ўзыходзіць яшчэ да працы Эдварда Гібона «Гісторыя заняпаду і гібелі Рымскай імперыі». Рымская імперыя, абноўленая пераўтварэннямі Дыёклетыяна і Канстанціна, здолела выйсці з крызісу III стагоддзя, перажыла усе паўстання і ўзрушэнні наступнага часу і, па меншай меры у усходняй яе часткі, арганічна перайшла ў сярэднявечную візантыйскую эпоху. У пераасэнсаванню да гэтага часу шырока распаўсюджанага падыходу складаецца актуальнасць працы.

Аб'ектам з'яўляецца Рымская палітычная сістэма імператарскага часу I – IV стагоддзяў, якая разглядаецца як набор інстытутаў і адносін, звязаных з ажыццяўленнем палітычнага курсу.

Прадметам сапраўднага даследавання з'яўляецца сістэма якія дамінату у працэсе яе ўзнікнення на працягу III-IV стст. н. э.

Мэтай дыпломнай працы з'яўляецца вывучэнне працэсу і прычын пераўтварэння сістэмы прынцыпата у сістэму даміната, вылучэнне асноўных асаблівасцяў і спецыфікі даміната як сістэмы праўлення.

Метадалагічнай асновай працы з'яўляецца выкарыстанне комплексу мет адаў гістарычнай навукі: гісторыка-генетычны, гісторыка-параўнальны і гісторыка-сістэмны метады. У сваёй працы мы абпіраліся таксама і на традыцыю і высновы айчынных і замежных даследчыкаў.

Асноўныя палажэнні, якія выносяцца на абарону:

- Сістэма принципата, заснаваная Аўгустам, прадстаўляла сабой сістэму кампрамісу паміж імператарам і найбольш уплывовымі групамі і класамі рымскага грамадства.

- Імператар ажыццяўляў уладу над значнай часткай Рымскай імперыі, аднаасобна прызначаў намеснікаў правінцый і камандзіраў легіёнаў, з яго адміністрацыі зыходзіла ініцыятыва большасці значных мерапрыемстваў у палітычнай, ваеннай, прававой сферы;

- Значэнне сената у якасці органа палітычнай улады няўхільна зніжалася, аднак сенаторское саслоўе заставалася галоўнай крыніцай кадраў для камплектавання сістэмы кіравання рымскім дзяржавай і ўключала ў свае шэрагі найбольш магутных і багатых людзей імперыі. Імператары нярэдка падбіралі сабе пераемнікаў з ліку сенатараў. Сенат настойваў таксама на сваім праве сцвярджаць ва ўладзе новых імператараў

- З ускладненнем унутры і ўнешнепалітычнага становішча у ходзе крызісу III стагоддзя сістэма кампрамісу паміж імператарам і сенатам пачатку разбурацца. Асьцерагаючыся магутнасці і ўплыву сенатараў, імператары стараліся адхіляць іх ад рычагоў ваеннай і палітычнай улады, пры выбары кадраў усё ў большай ступені належачы на асабіста адданных ім выхадцаў з саслоўя коннікаў. Пры росце значэння коннікаў прапарцыяна стала павялічвацца значэнне арміі і расці лік спробаў ваенных узурпацый.

- Сістэма, даміната з'яўлялася адказам на крызісныя з'явы III стагоддзя, патрабаваўшыя значнага перагляду ўсёй сістэмы кіравання і структуры самой дзяржавы. Мерапрыемствы Дыёклетыяна і Канстанціна былі накіраваны на глыбінную перабудову сістэмы, перагляд ўсіх яе аспектаў. Вынікам гэтага перагляду стала нараджэння сістэмы даміната, скончыў устанаўленне новага рэжыму. Рэжым даміната не з'яўляўся заходам імперыі. Ён спрыяў яе ўмацаванню, захаванню цэласнасці і далейшаму развіццю. Адсутнасць поспехаў у параўнанні з перыядам прынцыпата выклікала не недахопамі сістэмы, а зменай знешнепалітычных умоў і умацненнем знешніх пагроз.

Структура і аб'ём дыпломнай працы складаецца з ўвядзення, трох рэфератаў, заключэння, спісу крыніц і літаратуры. Агульны аб'ём працы - 73 старонка. З іх: спіс літаратуры – 3 старонкі (53 найменні), рэферат на рускай, беларускай, англійскай мовах – 6 старонак.

ESSAY

Bakhmatovich Svyatoslav Viktorovich

Theme: «The Formation of the Dominate Regime of the III - IV Century AD»

Key words: EMPEROR, RIDERS, PRINCEPS, SENATE, MAGISTRACY, CRISIS OF THE III CENTURY, TETRARCHY, DOMINATE .

Relevance

The era of domination only relatively recently became the subject of scientific research and work in Russian on this topic is very few. In the flow and time Dominate era was seen as a time of decline and the result of the crisis, aggravated at the end of the Roman Empire. This assessment dates back to the work of Edward Gibbon, “The History of the Decline and Death of the Roman Empire”, is biased. The Roman Empire, renewed by the transformations of Diocletian and Constantine, managed to get out of the crisis of the third century that hit her , survived all the uprisings and upheavals of the subsequent time, and at least in its eastern part, organically passed into the medieval Byzantine era. In rethinking the still widespread approach is the relevance of the work.

The object is the Roman political system of the imperial time of the I - IV centuries, which is considered as a set of institutions and relations associated with the implementation of the political course.

The subject of this study is the dominate system in the process of its occurrence during the III-IV centuries.

The aim of the thesis is to study the process and the reasons for converting the principle system into a dominate system, highlighting the main features and specifics of the dominate as a system of government.

The methodological basis of the work is the use of a complex of methods of historical science: historical-genetic, historical-comparative and historical-systemic methods. In our work, we also relied on the tradition and conclusions of domestic and foreign researchers.

The main provisions to be defended:

- The principle system, founded by Augustus, was a system of compromise between the emperor and the most influential groups and classes of Roman society;
- The emperor exercised power over a large part of the Roman Empire, single-handedly appointed governors of the provinces and legion commanders, his administration proceeded from the initiative of most significant events in the political, military, legal sphere;
- The value of the senate as an organ of political power was steadily declining, but the senatorial estate remained the main source of personnel for the acquisition of the system of government of the Roman state and included in its ranks the most powerful and wealthy people of the empire. Emperors often picked up successors

from among the senators. The Senate also insisted on its right to assert new emperors in power.

- With the complication of internal and vnesnepolicheskoy situation during the crisis III century system compromise between the emperor and the Senate began to collapse. Beware of the power and influence of the senators, the emperors tried to remove them from the levers of military and political power, relying more and more on the personally loyal people from the horseman class when choosing personnel. With the growing importance of equestrianism, the importance of the army began to increase in proportion and the number of attempts at military usurpation increased.

- The dominant system was a response to the crisis phenomena of the III century, which required a significant revision of the entire management system and the structure of the state itself. The activities of Diocletian and Constantine were aimed at deep restructuring the system, revising all its aspects. The result of this review was the birth of the dominate system, which completed the establishment of a new regime. The dominant regime was not the decline of an empire. He contributed to its strengthening, maintaining integrity and further development. The lack of success in comparison with the period of the principate is not due to system deficiencies, but to changed foreign policy conditions and increased external threats.

The structure and scope of the thesis consists of introduction, three chapters, conclusion, list of sources and literature. The total amount of work is 73 pages. Of these: a list of references - 3 pages (53 titles), an abstract in Russian, Belarusian, English - 6 pages.